

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
59/15. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2015. június 4.

A C-15/14. P. sz. ügyben hozott ítélet
Bizottság kontra MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.

A Bíróság a Törvényszékhez hasonlóan megerősíti, hogy a Magyar Állam és a MOL olajipari társaság között az egyes szénhidrogénmezőkön folytatott kitermelés tárgyában kötött megállapodás nem minősül állami támogatásnak

E megállapodásnak és a bányászati törvény módosításából eredő bányajáradék-emelésnek a társítása nem biztosított szelektív előnyt a MOL-nak

A MOL magyar olaj- és gázipari társaság, amely többek között Magyarországon szénhidrogének kitermelésével foglalkozik.

A magyar bányászati törvény¹ értelmében a kitermelési engedéllyel rendelkező bányavállalkozók a szénhidrogének, a kőolaj és a földgáz kitermelése után bányajáradékot kötelesek fizetni az államnak. 2008-ig a bányajáradék mértékét főszabály szerint a kitermelt ásványi nyersanyagok mennyisége értékének 12%-ában határozták meg.

2005 szeptemberében a MOL 12 olyan szénhidrogénmezőre vonatkozóan kérte a bányászati jogainak meghosszabbítását, amelyek tekintetében kitermelési engedélyt adtak ki, és amelyeken még nem kezdték meg a kitermelést. Egy 2005 decemberében aláírt megállapodásban a MOL és a Magyar Állam 5 évvel meghosszabbította az e 12 mezőn történő kitermelés megkezdésének határidejét, és meghatározta az e meghosszabbítás címén fizetendő járadékot. A bányászati törvény értelmében a járadék összegének az ötéves időszak minden éve tekintetében magasabbnak kellett lennie az alapjáradék összegénél; a bányajáradékot ekkor 12,24% és 12,6% közötti mértékekben határozták meg. Ezenkívül a felek 15 évre megállapodtak abban, hogy e járadékot kell alkalmazni a MOL minden, kitermelési engedély hatálya alatt már termelésbe állított mezőjére, vagyis 44 szénhidrogénmezőre és 93 földgázmezőre, ami e mezők tekintetében megnövelt bányajáradékot eredményezett. A megállapodás továbbá 20 milliárd forint (közel 68 millió euró) egyszeri térítés fizetéséről rendelkezett. A megállapodás azt is kikötötte, hogy az így rögzített mértékek a megállapodás teljes időtartama alatt változatlanok maradnak.

2007-ben módosították a bányászati törvényt², és a bányajáradék mértékét 2008. január 8-i hatállyal főszabály szerint 30%-ra emelték³. Ez az emelés azonban nem érintette a MOL mezőit, amelyekre a 2005. évi megállapodásban foglalt kikötések értelmében továbbra is az e megállapodásban meghatározott mértékek vonatkoztak.

A Bizottság 2010 júniusában elfogadott határozatában⁴ úgy ítélte meg, hogy a 2005. évi megállapodásnak (amely a MOL tekintetében rögzítette a bányajáradék mértékét) és a bányászati törvény módosításából eredő bányajáradék-emelésnek a társítása azzal a hatással járt, hogy a MOL-t előnyben részesítette a versenytársaihoz képest, vagyis a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősült. Következésképpen a Bizottság felszólította Magyarországot, hogy téríttesse vissza a MOL-lal e támogatást, amelynek összege 2008-ban

¹ A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény.

² A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 2007. évi CXXXIII. törvény.

³ Az egyes adó- és járuléktörvények módosításáról szóló 2008. évi LXXXI. törvény bizonyos mezők esetében e mértéket 2009. január 23-tól kezdve ismét 12%-ra szállította le.

⁴ A Magyarország által a MOL Nyrt. részére nyújtott C 1/09 (korábbi NN 69/08) számú állami támogatásról szóló 2011/88/EU határozat (HL 2011. L 34., 55. o.).

28 444,7 millió forint (közel 96,6 millió euró), 2009-ben pedig 1 942,1 millió forint (közel 6,6 millió euró) volt.

A MOL a Bizottság határozata ellen megsemmisítés iránti keresetet indított az Európai Unió Törvényszéke előtt.

A Törvényszék 2013. november 12-én hozott ítéletében⁵ megsemmisítette a Bizottság határozatát, azzal az indokkal, hogy semmi sem bizonyította, hogy a MOL a bányajáradékok fizetését illetően kedvezőbb elbánásban részesült volna a versenytársaihoz képest, ezért pedig a 2005. évi megállapodás és a módosított bányászati törvény társítása nem minősíthető állami támogatásnak. A Bizottság a Törvényszék ítélete ellen fellebbezést nyújtott be a Bírósághoz.

A mai napon hozott ítéletében a Bíróság emlékeztet arra, hogy ahhoz, hogy valamely nemzeti intézkedést az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak lehessen minősíteni, ezen intézkedésnek négy együttes feltételnek kell megfelelnie: állami beavatkozásról vagy állami forrásból történő beavatkozásról kell hogy szó legyen; e beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet; a kedvezményezettjét szelektív előnyben kell részesítenie, végül pedig torzítania kell a versenyt vagy a verseny torzításával kell fenyegetnie.

Fellebbezése keretében a Bizottság a harmadik (vagyis az intézkedés kedvezményezettjének juttatott szelektív előny nyújtására vonatkozó) feltétel Törvényszék általi értelmezésének és alkalmazásának módját vonta kétségbe.

A Bíróság e tekintetben pontosítja, hogy a szelektivitásnak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdéséből eredő követelményét világosan el kell határolni a gazdasági előny egyidejű kimutatásától. Így az általános támogatási programok vizsgálata során meg kell határozni, hogy a szóban forgó intézkedés annak ellenére, hogy első ránézésre általános jellegű előnyt biztosít, ezt valójában nem bizonyos vállalkozások vagy bizonyos tevékenységi ágazatok kizárólagos előnyére teszi-e.

A Bíróság megállapítja, hogy a Törvényszék helyesen ítélte úgy, hogy **az a pusztán tény, hogy a magyar hatóságok törvényben meghatározott és korlátozott mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek a meghosszabbítási járadék mértékének a meghatározására, nem elegendő annak bizonyításához, hogy bizonyos vállalkozások ezáltal szelektív előnyben részesülhetnek.** E mérlegelési mozgástér ugyanis a gazdasági szereplőkre háruló további teher kiegyensúlyozására szolgál annak érdekében, hogy figyelembe vegye az egyenlő bánásmód elvéből eredő követelményeket, vagyis különbözik azon esetektől, amelyben az ilyen mozgástér gyakorlása egy meghatározott gazdasági szereplő javát szolgáló előny biztosításához kötődik.

Hasonlóképp, a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy **az a tény, hogy a 2005. évi megállapodásban rögzített mértékek a MOL és a magyar hatóságok közötti tárgyalás eredményei, nem elegendő ahhoz, hogy e megállapodást szelektív jellegűvé tegye,** mivel a magyar hatóságok a bányajáradék mértékének meghatározásával kapcsolatos mérlegelési mozgásterükkel objektíven és hátrányos megkülönböztetéstől mentesen éltek, vagyis a MOL-t nem részesítették előnyben a versenytársaihoz képest.

A Bíróság ráadásul megállapítja, hogy a Törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy **a magyar hatóságoknak azzal kapcsolatban biztosított mérlegelési mozgástér, hogy kössenek-e meghosszabbítási megállapodást vagy sem, nem tette lehetővé a MOL számára, hogy bármilyen szelektív előnyben részesüljön.** A bányászati törvényben a meghosszabbítási megállapodás megkötésének alapjául meghatározott kritériumok ugyanis objektívek, és minden, e kritériumoknak megfelelő potenciálisan érdekelt gazdasági szereplőre alkalmazandók, ami által a 2005. évi megállapodás és törvény alapján történő megkötése a MOL-t nem részesítette előnyben a versenytársaihoz képest.

⁵ A Törvényszék 2013. november 12-i MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. kontra Bizottság ítélete ([T-499/10](#)), lásd a [146/13](#). sz. sajtóközleményt is.

A Bíróság ezenkívül emlékeztet arra, hogy mivel az állami beavatkozások különböző formákat öltenek, és a hatásaik szerint kell azokat elemezni, nem zárható ki, hogy az állam több egymást követő beavatkozását az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából egyetlen beavatkozásnak kell tekinteni, különösen akkor, ha az egymást követő beavatkozások – az időbeli sorrendjükre, a céljukra és a vállalkozás ezen beavatkozások időpontjában fennálló helyzetére tekintettel – olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, hogy nem lehet azokat elválasztani.

E tekintetben a Bíróság a Törvényszékhez hasonlóan megállapítja, **hogy a 2005. évi megállapodás és a bányászati törvény módosítása között nem állnak fenn ilyen kapcsolatok.** A bányajáradékok mértékének a bányászati törvény módosításából eredő emelésére ugyanis a kőolaj világpiaci árának emelkedésével összefüggésben került sor. Márpedig a Bizottság nem hivatkozott arra, hogy a 2005. évi megállapodást a bányajáradékok ilyen emelkedésére számítva kötötték volna meg. E két elem tehát nem minősül egyetlen támogatási intézkedésnek, ezáltal pedig nem képez állami támogatást.

E feltételek mellett **a Bíróság teljes egészében elutasítja a Bizottság fellebbezését.**

Emlékeztető: A Törvényszék ítéletével vagy végzésével szemben a Bírósághoz lehet fellebbezni, kizárólag jogkérdésekben. A fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya. Ha a fellebbezés elfogadható és megalapozott, a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék határozatát. Ha a per állása megengedi, a Bíróság a jogvitát maga is érdemben eldöntheti. Ellenkező esetben a Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amely kötve van a fellebbezési eljárás során a Bíróság által hozott határozathoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499